

## Alumnipaneeli mitä taitoja lukiosta saa korkeakouluopintoihin ja työelämään?

Haastatellaan paneelissa jo opintojen jälkeisessä työelämässä toimivia alumneja siitä, millaisia opiskelu- ja työelämätaitoja he aikanaan saivat lukio-opinnoista ja millaisia taitoja he ovat oppineet vasta korkeakouluopinnoissa ja/ tai myöhemmin työelämässä. Lukiolaiset usein kuvittelevat tietävänsä, mitä oppiainesisältöjä he tarvitsevat tulevaisuudessa opinnoissaan ja työelämässä, ja toisaalta, mitä he eivät koskaan tule tarvitsemaan. Paneelikeskustelussa tulee esille, että alumnit kertovat tarvinneensa myös sellaisia lukiossa opittuja tietoja ja taitoja, joita he eivät osanneet lukioaikana arvostaa. Myös erilaiset harrastus- ja työkokemukset sekä elämänhallinnantaitojen kehittyminen ovat arvokasta pääomaa, jota kertyy väistämättä jo lukioaikana. Kehitystyötä on tehty Lukioiden korkeakouluysteistyö pääkaupunkiseudulla -hankkeen tuella. Hanketta rahoittaa Opetushallitus.

### Tavoitteet

- lukiolaisten motivointi lukio-opintoihin, kun he kuulevat alumneilta, mitä hyötyä lukio-opinnoista ja muusta lukioaikaisesta oppimisesta on.
- jatko-opinto ja työelämätaitojen konkretisoituminen, mitä niillä tarkoitetaan ja millaisia taitoja eri aloilla tarvitaan.
- opiskelutaitojen merkityksen korostaminen lukiolaisille.
- lukiolaisten jatko-opinto- ja urasuunnitelmien selkeytyminen.
- koulun yhteishengen lisääminen.
- koulun alumninyhdistyksen tekeminen tunnetuksi lukiolaisille.
- verkostoituminen alumniensa kanssa, mikä voi johtaa esimerkiksi lukiolaisten kesätöiden saamiseen, ja toisaalta yritysten mahdollisuus rekrytoida kesätyöntekijöitä.

### Mitä tehdään?

Järjestetään auditorioon paneeli, johon kutsutaan viidestä seitsemään eri aloilla työskenteleviä alumneja, mieluiten 10–15 vuotta sitten koulusta valmistuneita, jotta heillä on vielä jonkinlainen samastumispinta lukiolaisten arkeen.

Opiskelijoilta on kerätty etukäteen kysymyksiä, joista korkeakoulu- ja työelämätiimin opiskelijoista ja opettajista koottu tiimi on valinnut paneelikeskustelun kysymykset. Kaksi opiskelijaa toimii paneelin haastattelijoina ja yksi opiskelija toimii kellottajana, joka huolehtii aikataulusta, sillä on tärkeää, että kaikki panelistit saavat vuorotellen puheenvuoron ja halutessaan saman verran puheaikaa. Kysymykset on enakkoon lähetetty panelisteille tiedoksi.

Paneelikeskustelu alkaa kunkin panelistin enintään kolmen minuutin esittäytymisellä, johon he ovat voineet etukäteen valmistua: kuka olet, mitä olet opiskellut, millainen uratarinasi lyhyesti on? Myöhempisiin kysymyksiin puheenjohtajat valitsevat aina vuorollaan yhden panelistin aloittamaan keskustelu, mutta jakavat myöhemmät puheenvuorot puheenvuoropyyntöjen mukaan. Panelisteille esitetään esimerkiksi seuraavanlaisia kysymyksiä, joihin vastausaika on rajattu enintään kahteen minuuttiin:

- milloin ja mistä tiesit, mitä haluat opiskella?
- mikä on tärkein asia, jonka opit lukioaikana?
- millaisista lukioaikaisista opiskelumenetelmistä oli sinulle eniten hyötyä korkeakouluopinnoissa?
- mitä olisit halunnut oppia enemmän lukiossa?
- kerro yksi työelämätaito, jota tarvitset työssäsi, ja miten lukioaika ja korkeakouluopinnot valmistivat sinua siihen.
- millaisiin työelämätaitoihin et ole voinut opiskeluaikana valmistautua, vaan ne opitaan vasta työelämässä?
- mikä on paras vinkkisi lukiolaisille?

Vinkkejä opettajille

Paneelin puheenjohtajien ja kellottajan tehtävien harjoittelu on tärkeää. Jos mahdollista, tehtävä kannattaa hyödyntää äidinkielen puhetaidon opintojakson tehtävänä ja käyttää apuna äidinkielen ja kirjallisuuden lehtorien puhetaidon osaamista.

Samoin yleisön osallistaminen on tärkeää.

## Plussat

Moni opetussuunnitelman laaja-alaisen osaamisen tavoite toteutuu yhdessä tapahtumassa: ainakin vuorovaikutusosaaminen, monitieteinen ja luova osaaminen sekä yhteiskunnallinen osaaminen. Opiskelijat löytävät toisistaan vertaisryhmän, jossa pohditaan samoja opiskeluun, jatko-opintoihin ja urasuunnitelmiin liittyviä kysymyksiä, sekä alumneista heitä vanhemman ja kokeneemman viiter ryhmän, jota kohti suuntautua.

Koulun yhteiset tapahtumat lisäävät aina yhteishenkeä. Tällainen paneeli tuo myös esiin työelämätaitojen oppimissisältöjä, jotka muuten voivat jäädä vähemmälle.

## Kehittämisideat

Tallenne kannattanee tehdä seuraavia kertoja varten, jotta aiemmasta voi ottaa opiksi ja tilaisuutta kehittää, sekä tallennetta mahdollisesti hyödyntää yksittäisillä opintojaksoilla työelämätaitojen tai esimerkiksi puheviestinnän taitojen opiskelussa.

Yleisön aktivoimiskeinoja on runsaasti: etukäteen kerättyjen kysymysten lisäksi tilaisuus voisi alkaa vaikkapa työelämätaitojen (vuorovaikutus- ja sosiaaliset taidot, oma-aloitteisuus, suunnitelmallisuus, stressinhallintataidot, tiedonhaku- ja tiedonarviointitaidot, oppimaan oppimisen taito jne.) listaamisella ja sekä panelistit että yleisön jäsenet antaisivat arvosanat, miten lukio-opiskelu heidän mielestään onnistuu kehittämään kutakin työelämätaitoa. Paneelin lopuksi yleisön jäsenet voisi esimerkiksi Forms -lomakkeella arvioida paneelitapahtuman vaikutusta heidän oman asenteensa muutokseen, antaa palautetta panelisteille sekä kertoa yllättävimmän ja toisaalta tärkeimmän asian, jonka he oppivat paneelitapahtuman aikana.

---

**Ota yhteyttä**

**Mia Stenius / Espoon kaupunki / Kuninkaantien lukio**

---